

XXVIII. ročník odbornej konferencie

ETNOLÓG A MÚZEUM

Fotografia ako prameň etnologického výskumu



Miesto a termín konania

Považská Bystrica, Dom kultúry, Milana Rastislava Štefánika (oproti železničnej stanici)
24. – 26. septembra 2025

Organizátori

Vlastivedné múzeum v Považskej Bystrici
Etnologická komisia Zväzu múzeí na Slovensku
Zväz múzeí na Slovensku

Partner:

Mesto Považská Bystrica

Záštitu nad podujatím prevzal predseda Trenčianskeho samosprávneho kraja
Ing. Jaroslav Baška

u. fond
na podporu
umenia

Podujatie podporil z verejných zdrojov
Fond na podporu umenia
ako hlavný partner projektu

Program konferencie

Ideový zámer

XXVIII. ročník odbornej konferencie ETNOLÓG A MÚZEUM je výsledkom činnosti **Etnologickej komisie Zväzu múzeí na Slovensku**. V roku 2025 sa konferencia uskutoční pri príležitosti **Dní európskeho kultúrneho dedičstva** a pri **130. výročí Národopisnej výstavy československej v Prahe (1895)**.

Počas konferencie budú prezentované sprievodné výstavy:

- Zabudnuté obrazy Považskej Bystrice
- Národopisná výstava československá v Prahe (1895)

Cieľ konferencie

Odborná konferencia Fotografia ako prameň etnologického výskumu má za cieľ prezentovať národopisné fotografie, ukryté v múzeách a pamäťových inštitúciách, ako jedinečný zdroj poznania tradičnej ľudovej kultúry.

Dobové fotografie obyvateľov žijúcich na Slovensku a pohraničných regiónoch majú významnú historickú, dokumentačnú a vedeckú hodnotu. Slúžia ako výskumný nástroj etnológom, historikom, antropológom a muzeológom pri vedecko-výskumnej, publikačnej, výstavnej a edukačnej činnosti. Z fotografických archívov vystupujú do popredia významné osobnosti slovenskej a českej národopisnej fotografie – Pavol Socháň, Karol Plicka, Martin Martinček, Václav Fabian, Drahomíra Stránská, Bedřich Miroslav Dukát, Ján Lazorík a mnohí ďalší. Ich fotografie majú častokrát vysokú umeleckú hodnotu, vďaka ktorej sú stálou inšpiráciou pre maliarov, fotografov a výtvarníkov.

Národopisné fotografie sú významným dokladom bohatstva ľudovej kultúry slovenského národa a ďalších etník žijúcich na našom území.



Program konferencie

24. september 2025 (streda)

- 12:00 Prezentácia účastníkov
13:00 Otvorenie konferencie
 doc. PhDr. Martina Bocánová, PhD., Mgr. Petronela Rágulová, PhD.

1. História národopisnej fotografie – vznik múzejných fondov

- 13:15 **130. výročie Národopisnej výstavy československej v Prahe 1895 a rozmach národopisnej fotografie**
 Mgr. Petronela Rágulová, PhD., Vlastivedné múzeum v Považskej Bystrici
- 13:30 **Fond národopisnej fotografie v Slovenskom národnom múzeu v Martine**
 PhDr. Daša Ferklová, SNM v Martine – Etnografické múzeum
- 13:45 **Fotoarchív Slovenského národného múzea v Martine**
 Mgr. Eva Blahová, SNM v Martine – Etnografické múzeum
- 14:00 **Zbierka národopisných fotografií Záhorského múzea v Skalici**
 Mgr. Dita Andrušková, PhD., Záhorské múzeum v Skalici
- 14:15 **Národopisné fotografie v zbierkach Stredoslovenského múzea**
 Mgr. Jana Koltonová, Stredoslovenské múzeum v Banskej Bystrici
- 15:00 **Etnografické zábery z fondov Východoslovenského múzea v Košiciach**
 Mgr. Dušan Béreš – Mgr. Ľudmila Mitrová, Východoslovenské múzeum v Košiciach
- 15:15 Diskusia
- 15:30 Prestávka

2. Tematické fondy národopisnej fotografie

- 16:00 **Horehronci v ateliéri**
 Mgr. art., Mgr. Vanda Golianová, Horehronské múzeum
- 16:15 **Strava a stravovanie vo fotografii a fotodokumentácii SNM v Martine**
 Mgr. Katarína Očková, SNM v Martine – Etnografické múzeum
- 16:30 **Fotodokumentácia kultúry Rómov vo fondoch Gemersko-malohontského múzea**
 Mgr. Ľudmila Pulišová, Gemersko-malohontské múzeum
- 16:45 **Fotografie dokumentujúce staviteľstvo Rómov na Slovensku**
 Mgr. Alexander Mušínska, PhD. – Mgr. Lucia Segľová Mušínsková, PhD.,
 Ústav rómskych štúdií – Centrum jazykov a kultúr národnostných menšín, Prešovská univerzita v Prešove
- 17:00 Diskusia
- 17:30 Spoločenský večer s kultúrnym programom

Program konferencie

25. september 2025 (štvrtok)

9:00 – 10:00 Zasadnutie Etnologickej komisie Zväzu múzeí na Slovensku

III. Osobnosti

- 10:15 **Fotografická pozostalosť etnografa a ukrajinistu prof. Mikuláša Mušinku, DrSc.**
Mgr. Alexander Mušinka, PhD., Ústav rómskych štúdií
Centrum jazykov a kultúr národnostných menšín, Prešovská univerzita v Prešove
- 10:30 **Emil Stráňai a jeho národopisné fotografie v zbierkovom fonde múzea**
Mgr. Adriana Bárdyová, Považské múzeum
- 10:45 **Fotografická činnosť etnografa PhDr. Milana Kiripolského**
Mgr. Martin Malo, Vlastivedné múzeum v Považskej Bystrici
- 11:00 **Ján Hanušin - etnograf a fotograf Trenčianskeho múzea v Trenčíne**
Mgr. Andrea Lazarčíková – Bc. Lenka Golejová, Trenčianske múzeum v Trenčíne
- 11:15 **Starý svet Jána Lazoríka. Archív fotografií Jána Lazoríka v zbierkach Ľubovnianskeho múzea a ich využívanie.**
Mgr. Katarína Babčáková, PhD., Ľubovnianske múzeum – hrad v Starej Ľubovni
- 11:30 **Maliar Mousson, fotograf Kadlec a neexistujúci zemplínsky kroj**
Mgr. Maroš Demko, Zemplínske múzeum v Michalovciach
- 11:45 Diskusia
- 12:30 Obed

IV. Fotografia – výskumný prameň i exponát

- 14:00 **Súbor negatívov Alžbety Lichnerovej z výskumu tradičného textilu na západnom Slovensku : bannerová prezentácia**
Mgr. Aneta Vlčková, Západoslovenské múzeum v Trnave
- 14:15 **Múzeum oravskej dediny vo fotografii**
PhDr. Erika Kulášová, Oravské múzeum P. O. Hviezdoslava
- 14:30 **Obraz vinobrania v období socializmu: alegorický sprievod vo Svätom Jure (1959)**
Mgr. Lujza Kovalčíková, PhD., Malokarpatské múzeum v Pezinku
- 14:45 **„Expozícia“ : využitie fotografického materiálu v jubilujúcej národopisnej expozícii Etnografického múzea**
Mgr. Milan Georgievski, PhD., SNM v Martine – Etnografické múzeum
- 15:00 Diskusia a voľný program

26. september 2025 (piatok)

9:00 – 13:00 Poznávacia exkurzia pre účastníkov konferencie – Považská Bystrica a okolie

Program konferencie

Účastnícky poplatok

- bez poplatku – účastníci s príspevkom
- 10 € - študenti, seniori, držiteľia preukazu ZŤP
- 15 € - zamestnanci členských múzeí ZMS
- 20 € - ostatní účastníci bez príspevku

Účastnícky poplatok zaplatia účastníci konferencie v hotovosti pri prezentácii.

Ubytovanie zabezpečuje a hradí vysielajúca organizácia alebo samotný účastník.

Prihlasovanie

Prihlásenie je možné už len bez príspevku do **5. septembra 2025**

– Ing. Monika Roncová, +421 901 918 848, monika.roncova@muzeumpb.sk

Informácie

Doplňujúce informácie o konferencii budú zaslané prihláseným účastníkom a zverejnené na webovom sídle múzea – www.muzeumpb.sk

Navigačná mapka

